

Сторінками шкільного альбому



Коли гортаємо старі сімейні альбоми, світлим шемом наповнюється серце та чистою слюзою очі, а то й просто поміхнемося, поринаючи в теплі спогади, дитинство чи юність, що завжди зворушує. Давайте ж зараз разом перегорнемо сторінки шкільного альбому...

1 вересня 1967 року — перший дзвоник у новій школі. Збулася мрія стов'яч родин, яку ллювали роками, захидаючись від тисноти в класах і двозимного наванчання в чотирьох існуючих школах міста. А тут — новенька, велика, триповерхова, сучасна, з осейними вікнами, на 630 учнів (хоча потім і тут навчались у дві зміни, бо школярів стало 1500 і 1200 учителів).

Радості сарненцям не було меж. Уперше на лінійці перший дзвоник пролунав у руках Світлани Солончук, а в кінці того навчального року — Василя Цилі та Галини Юраш. Тоді ж символічний ключ від школи вручив директору тов. Барибін. Примищення здали, але наванчання розпочалося лише в середині жовтня. Учителі, учні та батьки मिलи вікна, фарбували, складали та розставляли меблі. До речі, посадили і ялинки, які довгий час були окрасою шкільного подвір'я, доки одного квітневого дня 2014-го за лічені секунди буревій вирвав пістолетні дерева з корінням, як билинки.

Очолити новий заклад довірили кращому з директорів — Юхиму Дишелью, який формував педагогічний колектив. Із ним прийшли Надія Касперчик, Наталія Немоловська (зі старої 8-річної російської школи за числом 2). Основний кістяк становили учні СШ № 1 і педагоги цього ж закладу, серед яких Раіса Зейрук, Валентина Сьомкіна, Валентина Третяк, Тетяна Босик, Марія Ключко, Харитина Засів, Лідія Тендіна, Антоніна Шевчук, Ніна Фіщенко, Софія Вуліс та інші вчителі, яких із вдячністю згадує зараз не одне покоління. Не можна забути також Ольгу Прищепу, Ініу Сіренко, Валентину Косцюк та Ініу. Першою старшою вождатою була випускниця Степанської середньої школи Любов Лютко.

Кажуть, як човник назвете — так він далі і политье. Новий заклад назвали № 5, і в цьому завжди все було на «є». Так, невдовзі в Москві на виставі досягнень народного господарства (ВДНГ) презентували методику викладання російської мови в СШ

№ 5 міста Сарни. Історія школи — мініатюрне відображення історії самої держави. Колектив постійно йшов у ногу з життям країни та був на крок попереду інших навчальних закладів не лише міста, а й України. Завжди були першопрохідцями в усьому й ініціаторами інновацій і сучасних тенденцій навчання й виховання. Чимало допомагали і спонсори, найкращіше співпрацювали з Сарненським РТП (директор Валерій Станков).

Розгорнули величезну пошукову роботу: походи партизанськими стежками, місяцями героїчних боїв, туристичні зльоти, пошуки рідних заггиблх воїнів. Пошуковці повернули імена багатьом захисникам Сарни, яких раніше вважали невідомими. Розшукали рідних екіпажу самохідки, що брала участь у форсуванні Случа в 1944 р., яку виявили під час будівництва мосту й дістали з двох річків (тепер височіє на п'єдесталі центральної алеї міста), допомогли рідним бути присутніми на перезахороненні близьких, яких вони вже вважали зниклими безвісти.

З великої кількості зібраних матеріалів створили зал-музей Великої Вітчизняної війни та Ленінський. Наталію Стахову (Бондаренко) нагородили півтукою у Всесоюзний табір «Океан» у місті Владивосток як кращого екскурсовода. Справжнім ентузіастами цієї справи виявились Антоніна Шевчук, Любов Лютко, Тетяна Левитська, Віра Малець. Тут працював і найкращий у районі клуб інтернаціональної дружини (КІД) «Ілюбіс», що налагодив листування з усіма республіками тодішнього Радянського Союзу.

Життя вирувало. Учні та вчителі «п'ятої» не тліли, а горіли, і запаливали інших. За 50 років кожен виписав свою сторінку, чи бодай рядок, або хоч слово в шкільний альбом. Пишалося, що і я була свідком, учасником, зачинателем багатьох справ і подій. З 1980-го довелось відроджувати КІД. Активно листувалась з донькою Валентини Терещкової, екіпажем теплоходу із назвою нашого міста — «Сарни». Збирали матеріали про міста-побратими, пам'ятники Тарасові Шевченку у світі, всіасвітні фестивалі молоді, проводили мітинги со-

лідарності з борцями за свободу, акції боротьби за мир і ще багато чого цікавого. Пропагували й українську культуру. Пам'яткою подією став фестиваль у Литві, куди наша делегация учнів (Наталія Антончик, Роман Дударик, Руслан Кілімов, Оксана Ковпак і я) поїхала за народною піснюю, «Кобзарем» і погруддям Т.Г. Шевченка, а також українською бандуркою, вищою навіть за саму бандуристку. Там з'явилися ще нові друзі — з Естонії, Латвії, Молдови, Білорусі.

Гімназійна родина

Коли в 1994 році постало питання про створення в районі закладу нового типу, без жодних сумнівів за основу взяли п'яту школу, повністю готову для цього. Довелось лише віділіти початкову ланку, з сумом розпрощаючись з доброю частиною колега-педагогів. Проте гімназійний підхід не зменшився, а навіть зріс, бо тут, як у навчальному закладі нового типу, повинні були працювати, окрім учителів, ще й куратори — звільнені класні керівники. Це дало змогу оточити піклуванню і турботою кожну дитину, налагодити найтісніші зв'язки з кожною родиною. Саме тоді й зародилось нове поняття — гімназійна родина. Відтоді так пільдіо і працює триденне братство: учні, вчителі, батьки. Жаль, що невдовзі державні мужі таку одиницю



Перший випуск СШ № 5

як кураторство ліквідували з метою економії коштів. Недопустимо економити на дітях, недарма мудреці кажуть: «Держава живе так, як живуть у ній діти й літні люди».

Так і з'явилася нова школа — доченька гімназії, для якої відділи розбудоване приміщення дитсадка. Й завили називати «Любіна школа» (за іменем директора — Любові Оверчук) або «маленька школа». Маю насправді в закладі 15 класів-комплектів, 405 учнів, 31 учитель. Вона зберегла номер — 5, а ще традиції розвитку та лідерства. Тепер це спеціалізована школа розвитку з поглибленим вивченням англійської мови, а якщо батьки ведуть дітей із різних куточків міста. Проте п'ята школа і гімназія й надалі сприймаються як одне ціле, хіба що тілкий працюють у двох різних приміщеннях.

У 1995 р. у гімназії створили учнівське наукове товариство МАГ (Мала академія гімназистів). Й тоді займалася посаду першого заступника директора з наукової роботи, і це було моє дитинство — під моєю творчістю. Починали з нуля: придумали назву, емблему, склали статут товариства, обговорили права, обов'язки членів МАГ,

провели установчі, потім звітно-виборні конференції зі спеціальними мандатами для членів і кандидатів учени МАГ і гостей. Це була дитяча республіка в стінах гімназії зі своїм президентом і законами. У перший же рік роботи МАГ у з'явилися призер конкурсі-захистів наукових робіт різних етапів. Серед них Ігор Дацюк, Юлія Данильчик, Ігор Янок, Леся Жошко, Ірина Соболевська й інші. З року в рік їх число зростало. Наукові роботи англійською мовою успішно захищали Євген Хлебоवेश, Катерина Горкуненко, Олена Пінчук, Інна Міхнова, Едуард Васинський, Ольга Боровик та інші гімназисти. Щороку велика їх когорта ставала призерами районних, обласних і всеукраїнських предметних олімпіад. Гімназія активно співпрацювала з вузами України, які навіть організували підготовчі курси для абітурієнтів на базі гімназії.

Тоді ж стали учасниками Асоціації «Відроджені гімназії України». Життя загалом новими барвами. Співпрацювали з навчальними закладами нового типу: обмінювались семінарами, конференціями, методами викладання, делегаціями. Приємно, що в нас з'явилися дослідники й однодумці не лише в області, а й в Україні. Звичайно, їм уже легше було ставати на ноги, оскільки, як кажуть, йшли проп'ятованою стежкой і використували наші напрацювання як зразок для себе.

Поступово почали виходити і на світову арену. Мені потім наило 5 років поспіль бути регіональним переможцем і двічі фіналістою програми Американського Рад «За досягнення у викладанні англійської мови» (2001-2005 рр.). Так школа отримала перший комп'ютер нового покоління та іншу оргтехніку. Гімназійна громадська організація «Екологічний клуб «Паросток» одержала грант проекту ПРООН для обладнання конференц-залу та кабінету географії, а її керівник Світлана Тіщенко, нині заслужений учитель України, відвідала Всесвітню екологічну конференцію в Мексиці. У 2013-ому вчитель економіки Тамара Шепель та інформатики Володимир Хомич представили розробку уроку на конкурс застосування ІК-технологій, оголошений «Майкрософтфіс» і «Платинум банком», та здобули перемогу серед 300 представлених розробок — завоювали обладнання для комп'ютерного класу. Гімназія здобула гранти Польського Міністерства народної освіти, а дві делегації по 20 учнів разом з учителями нагородили поїздкою в Польщу.

Наслидували своїх наставників і їх вихованців. Так, першою медалісткою була Наталія Дорощук, яка зараз працює у своїй школі вчителем англійської мови. А всього за роки роботи з відзнаками заклад закінчили 202 учні. Переможцями програми Американського Рад «Обмін лідерами» були Іванна Войцехович та Олександр Войцехук. Тези наукової роботи з біології

Ігора Дацюка надрукували в збірничку праць молодих учених (вчитель Ганна Бортнік). Бронзовим призером Міжнародної олімпіади з географії в Італії став Денис Бутило. Євген Хлебоवेश посів перше місце на Всеукраїнській олімпіаді з української мови та літератури й отримував Президентську спільницю (вчитель Галина Дерпач). Євгеній Венедєєв виборов друге місце на Всеукраїнській олімпіаді з економіки, а Юлія Сімюнич — третє місце з української мови. А Павло Тіщенко піднявся на третю сходинку в третьому етапі захисту наукових робіт з географії. Першими в районі отримали по 200 балів із 200 можливих на ЗНО Іванна Войцехович (за української мови) та Денис Бутило й Олександр Канський (з математики).

Школа пишається кожним випускником, а їх за 50 років випущено 2886. Відрину всім, хто приножує добру славу рідного закладу чесною повсякденною працею, ростить своїх дітей достойними громадянами України чи має наукові здобутки. Прикро, проте не можу не згадати ще декілька імен: прима Досельдорфської опери Наталія Кольцова-Кандидат наук Віра Усик, Анастасія Бортнік, Ольга Малузюк, Леся Жошко, Ігор Дацюк, Ірина Яремчук, Андрій Кирильчук. Закінчує Единбурзький університет у Шотландії Данил Заремба...

50 років — ніби вік для однієї людини. Але в Сарненській гімназії навчаються і навчаються цілими династіями, наприклад, Галина Горкуненко, а потім її доньки, тепер — онук, та багато інших.

Гімназію можна назвати ще й кузницею керівних кадрів. Серед її колишніх випускників 22 заочно працюють у ній учителями (із них 3 — заучі). Серед тих, що трудилися педагогами, є і такі, що зараз самі очолюють інші навчальні заклади. Це Петро Горкуненко, Тамара Коліус, Вікторія Федорович, Світлана Рибич, Валерій Малузюкський. В органах державного управління — Наталія Паранцян, Тетяна Сухарев, Людмила Макириця, Олена Гомонеш, Віталій Петрук, Едуард Раковець. Цей список ще не повний.

За 50 років школу очолювали 4 директори: заслужений учитель України Юхим Дишель, Володимир Довгань, Вячеслав Третяк, а зараз — заслужений учитель України Тамара Шепель (директор із 1991 р.), а загалом працює в цьому закладі 40 років).

Сьогодні в гімназії — 520 учнів. Їх навчають 45 учителів. Заклад нового типу друкує власну газету «Манускрипт», має сайт в Інтернеті. Запровадили багато своїх традицій. Приємно, що tutto зворушили, як щорічний благодійний концерт під назвою «Хай добро всім людям єднає», стали насидобро всім людей єднає», стали насидобро всім людей єднає».

Віват, гімназисті! Сьогодні тебе вітає рідне місто! Прощаючись тобі, нових злетів. Нехай безмежною буде людська вдячність тобі, нехай шириться добра слава про тебе!

Тамара СТАНКОВА,
член Національної спілки
журналістів України